

ΙΕΡΟΣ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ
ΠΡΟΝΟΙΑ: ΜΕΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ, ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΜΥΡΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΔΑΠΑΝΗ: ΔΕ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚ. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ «ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ»

ΕΤΟΣ Β'. | ΕΝ ΣΜΥΡΝῃ τῇ 9 Μαρτίου 1913 | ΑΡΙΘ. 101

Η ΑΛΕΙΨΑΣΑ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟΝ ΜΥΡΩ

(Λουκ. ζ', 37—40)

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

(F. Thomas).

«Θάνατος και ζωή εν χειρὶ γλώσσης». (Παροιμ. 18, 21).

Συχνὰ ἀκούομεν σήμερον Χριστιανούς παραπονευμένους, ὅτι οὐδὲν διὰ τὸν Κύριον δύνανται νὰ πράξωσιν. Ἄ! λέγουσιν, ἐὰν εἶχον τάλαντον, ἐὰν εἶχον τὴν περιουσίαν τοῦ δεῖνος, τὴν μόρφωσιν ἢ τὴν ῥητορικὴν δεινότητα τοῦ ἄλλου, ἐὰν ἔζων εἰς ἄλλο κοινωνικὸν περιβάλλον, θὰ εἰργαζόμην διὰ τὸν Θεόν, θὰ συνετέλουν εἰς τὴν ἔλευσιν τῆς ἐπιγείου Αὐτοῦ βασιλείας. Ἄλλ' ἐπεῖθ' εἶμαι ἀφανής, πτωχός, ἄγνωστος, ὀλίγων προσόντων κάτοχος, δὲν δύναμαι νὰ συνεργασθῶ εἰς τὸ μέγα ἔργον τῆς ἀπολυτρώσεως τοῦ κόσμου. Καὶ τούτο δὲν εἶναι ἀπόδειξις, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἔχει ἀνάγκη ἐμοῦ ἢ μᾶλλον, ὅτι δὲν γνωρίζει εἰς τί νὰ χρησιμοποίησῃ ἔργατὴν εἰς ἐγώ :

Τοιοῦτοτρόπως δὲ πολλοὶ τῶν Χριστιανῶν παραλύουσιν ἑαυτοὺς ἢ μᾶλλον ἀφήνουσι τὸν ἔχθρον νὰ παραλύσῃ τὰς δυνάμεις των, καὶ ἐνῶ ἐξ ἑνὸς ἐπιβραδύνουσιν ἐν τινὶ μέτρῳ τὴν ἔλευσιν τῆς Βασιλείας, ἐξ ἄλλου στεροῦνται τῶν γλυκυτέρων καὶ ἀγνοτέρων τέρψεων.

Νομίζω ὅτι ἀδίκως ὁμιλοῦσι κατὰ τὸν ἄνω τρόπον, διότι ἕκαστος ἐξ ἡμῶν κατέχει ἐν ὄργανον, τὴν γλῶσσαν, τὸ ὅποιον, ὅσον μικρὸν καὶ ἄν

εἶναι, ἔχει ἀνυπολόγιστον δύναμιν. Τὸ ὄργανον τοῦτο ὁ Ἄπ. Ἰάκωβος παρομοιάζει πρὸς χαλινόν, δι' οὗ δαμάζομεν τοὺς μᾶλλον δυσηπίους ἵππους, πρὸς πηδάλιον, ὅπερ διευθύνει τὰ μέγιστα ἄλογα καὶ πρὸς ὀλίγον πῦρ δυνάμενον ν' ἀνάψῃ μεγάλην πυρπαϊάν. (Ἰακ. γ', 3—6).

Καὶ πράγματι ὁ λόγος, οὗτινος ὄργανον εἶναι ἡ γλῶσσα, δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ ὠραιότατα δῶρα, δι' ὧν ὁ Θεὸς μᾶς ἐπροίκισε, δὲν εἶναι ἡ πολυτιμότερη κληρονομία ἢ ἀνυψοῦσα ἡμᾶς ὑπὲρ τὰ ζῶα ; Τὰ ζῶα δὲν δύνανται νὰ ἐμιλῶσι ἢ τοῦλάχιστον ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον χαρακτηρίζομεν ὡς γλῶσσαν, δὲν εἶναι ἄξιον τοῦ ὀνόματος τούτου· μόνον ὁ ἄνθρωπος ὁμιλεῖ, τουτέστι μόνον αὐτὸς δύναται νὰ ἐκδηλώσῃ ἐξωτερινῶς ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον κρύπτει ἐν τῷ βάθει αὐτοῦ. Ὁ λόγος, ἢ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀκριβῆς ἐκδήλωσις τῆς ἐν τῷ βάθει τῆς ἀνθρωπίνης υπάρξεως κεκρυμμένης ζωῆς, δὲν εἶναι ἀπαύγαζμά τι τοῦ Θεοῦ, κατ' εἰκόνα τοῦ ὁποίου ἐδημιουργήθημεν ;

Ὁ Θεὸς διὰ τοῦ παντοδυνάμου Λόγου Αὐτοῦ παρήγαγεν ἐκ τοῦ μηδενὸς τὸ ἄπειρον σύμπαν, οὗτινος ἀπατελοῦμεν μέρος· τὸ σύμπαν δὲ τοῦ-

το ἐνεφανίσθη βραδέως ὅπως τὸ φῶς κατὰ τὴν αὐγὴν φωτολόστου φθινοπωρινῆς ἡμέρας βαθμηδὸν ἐξέρχεται ἐκ τοῦ σκοτούς. Ὅσάκις λοιπὸν θαυμάζομεν καὶ μετὰ προσοχῆς ἐπισκοποῦμεν τὸ σύμπαν, ἐν βαθείᾳ συγκινησεὶ ἐρμηνεύομεν αὐτὸν τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ, τὴν ἔκφρασιν τῆς σκέψεως Αὐτοῦ.

Ὅτε βραδύτερον μετὰ παρέλευσιν χιλιάδων ἐτῶν ὁ Θεὸς ἠθέλησεν νὰ ἐπανορθώσῃ τὸν κόσμον, ἐν ἀποσυνθέσει ἕνεκα τῆς ἁμαρτίας διατελοῦντα, ὠμίλησε καὶ πάλιν, πρῶτον μὲν διὰ στόματος τῶν Προφητῶν τῆς Π. Διαθήκης, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Μωϋσέως, τοῦ Δαυὶδ, τοῦ Ἡσαΐου, τοῦ Δανιὴλ καὶ ἄλλων πολλῶν, ἐπειτα δὲ κατὰ τρόπον ἐπισημότερον καὶ σαφέστερον διὰ στόματος τοῦ ἡγαπημένου Υἱοῦ Αὐτοῦ, τοῦ ἐνσαρκωθέντος Λόγου, τοῦ ἀπαυγάσματος τῆς δόξης καὶ τοῦ χαρακτήρος τῆς ὑποστάσεως Αὐτοῦ. Ἡ δὲ αἰτία, δι' ἣν τὰ πλήθη πανταχόθεν συνέρρεον ὅπως ἀκούσωσι τοὺς λόγους Αὐτοῦ καὶ δι' ἣν αἱ ὑπηρέται τῶν Φαρισαίων ἠρνήθησαν νὰ συλλάβωσιν αὐτόν, διακηρύσσοντες ὅτι οὐδέποτε ἐλάλησεν ἄνθρωπος ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος, ἢ αἰτία, λέγομεν, εἶναι ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτο ἡ ἀκριβῆς ἔκφρασις τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, σαφέστερος καὶ εὐγλωτότερος τοῦ Λόγου ἐκεῖνου, δι' οὗ ἤλθεν εἰς φῶς ἡ ὕλική δημιουργία. Εἰς τὸν ἀναδημιουργικὸν λόγον τοῦ Ἰησοῦ ὑπακούουσα ἐνεφανίσθη βραδέως ἡ βασιλεία τῶν Υἱῶν τοῦ Θεοῦ,

προβάλλουσα ἐκ τοῦ σκοτούς, τὸ ὅποιον τέως τὴν ἐκάλυπτεν. Ἀφοῦ δὲ ὁ θεῖος Λόγος μετὰ τὸ δρᾶμα τοῦ Γολγοθᾶ ἐσίγησεν, ἐνεφανίσθη πάλιν καὶ οἶονεὶ ἐνεσαρκώθη ἐν τῷ προσώπῳ τῶν μαθητῶν τοῦ προφήτου τῆς Ναζαρέτ, λαβόντων τὸ Ἅγιον Πνεῦμα. Ὁ Πέτρος, ὁ Ἰωάννης, ὁ Παῦλος καὶ οἱ λοιποὶ ἥρωες τῶν Πράξεων οὐδέποτε θὰ προέφερον τοὺς λόγους καὶ θὰ ἐτέλουν τὰ γνωστὰ ἡμῖν ἔργα, ἐὰν μὴ ἐνεφοροῦντο ὑπὸ τοῦ θεοῦ λόγου. Τινὲς μὲν τῶν Ἀποστόλων εἶχον φυσικὴν εὐγλωττίαν, ἄλλοι ὅμως οὐχί· ὁ Πέτρος ἴσως καὶ ὁ Ἀπολλῶς πιθανώτερον ἦσαν εὐγλωττοι, ἀλλ' ὁ Παῦλος ἦτο ἰδιώτης τοῦ λόγου (α', Κορ. 6', 14), τοῦτο ὅμως δὲν εἶχε σημασίαν διότι διὰ στόματος πάντων ὠμίλει ὁ Θεός.

Καὶ ἡμεῖς, ἀγαπητοὶ ἀναγνώσται, οἱ κατέχοντες τὸ θαυμάσιον τοῦτο ὄργανον, τὴν γλῶσσαν, ἡμεῖς οἱ ἔχοντες εἰς τὴν διάθεσιν ἡμῶν τὸν λόγον, κατέχομεν ἐν αὐτῷ δύναμιν ἀνυπολόγιστον, τόσον μεγάλην ὥστε ὁ συγγραφεὺς τῶν Παροιμιῶν δὲν εἰστάζει νὰ εἴπῃ, ὅτι ὁ θάνατος καὶ ἡ ζωὴ εὐρίσκονται ἐν τῇ χειρὶ τῆς γλώσσης. Διὰ νὰ χρησιμοποίησωμεν δὲ τὴν δύναμιν ταύτην δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἴμεθα εὐγλωττοι. Ἡ εὐγλωττία εἶναι μὲν δῶρον τοῦ Θεοῦ, τὸ ὅποιον δυνάμεθα νὰ καλλιεργήσωμεν καὶ ν' ἀναπτύξωμεν διὰ τῆς ἀσκήσεως, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἔχουσι πάντες. Ἐνταῦθα ὅμως δὲν πρόκειται περὶ τούτου· ὁ Θεὸς δὲν εἶναι

δυνατὸν νὰ μᾶς ζητήσῃ ὁ, τι μᾶς ἠρνήθη, ἐὰν δὲ ἠρνήθη εἰς πολλοὺς τὴν εὐγλωττίαν ἐνεπιστεύθη εἰς πάντας σχεδὸν τοὺς ἀνθρώπους τὴν δύναμιν τοῦ ἀποτείνειν λόγους τινὰς συμπαθείας καὶ ἀγάπης. Εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι ἐὰν ἠδυνάμεθα ν' ἀνασύρωμεν τὸν πέπλον τοῦ ἀσράτου κόσμου, θὰ ἀνεκαλύπτομεν ἐν τῷ οὐρανῷ πληθὺν μακαρίων καὶ σεσωσμένων ψυχῶν, αἵτινες τὴν σωτηρίαν αὐτῶν ὀφείλουσιν εἰς τινὰ λόγον, ἴσως ἀσήμαντον καὶ ταπεινόν, ἀπαγγελλθέντα ἕμῳς ὑπὸ προσώπου, τὸ ὅποῖον ἦτο καθ' ὀλοκληροῖαν ἀφωσιωμένον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Βασιλέως τῆς δόξης.

Β'.

Γνωρίζω χαράκην τινὰ ἀπὸ 40 ἐτῶν Χριστιανὸν ὀφείλοντα τὴν ἐπιστροφὴν εἰς τινὰ εὐσεβῆ συνάδελφον αὐτοῦ. Οὗτος, βλέπων τὸν σύντροφόν του νὰ ζῆ ἄνευ Θεοῦ καὶ ἐλπίδος, ἀπήγγειλε ἡμέραν τινὰ οὐχὶ ῥητορικὸν λόγον, ἀλλὰ ῥητόν τι τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ ρητοῦ τοῦτο, ἀληθὲς σπέρμα ζωῆς, ἔπεσεν ἐπὶ γῆς ἀγαθῆς καὶ δὲν ἐβράδυνε νὰ παραγάγῃ καρπούς. Ὁ χαρακτὴς δὲν ἐνθυμεῖται τὸ ῥητόν ἐκεῖνο, ἐνθυμεῖται ἕμῳς ἐν πᾶσιμα ὅτι ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἔγεινε Χριστιανός. Εἶναι λοιπὸν τόσον δύσκολον ν' ἀναφέρωμεν ἐν ῥητόν κατὰλληλον πρὸς τὴν περίστασιν καὶ ἡμεῖς, οἵτινες ἀπὸ βρέφους, ὅπως λέγει ὁ Ἀπόστολος, τὰ ἱερὰ ἐμάθομεν γράμματα; δὲν γνωρίζομεν π εἶστα ὅσα τοιαῦτα ῥητά, αἵτινα εἰς τὴν κα-

τάλληλον στιγμὴν προφερόμενα δύνανται ν' ἀνοίξωσι τοὺς οὐρανίους ὀρίζοντας εἰς ταύτην ἢ εἰς ἐκείνην τὴν ψυχὴν; Ὁ Θεὸς πρὸς τοῦτο ἔχει ἀνάγκην ἡμῶν. Τώρα ὅτε ὑπάρχει ἐπὶ τῆς γῆς λαὸς λελυτρωμένος, δὲν ὀμιλεῖ πλέον δι' ὀνείρων καὶ ὀπτασιῶν καὶ ὑπερφυσικῶν ἐμφανίσεων, διότι θέλει νὰ χρησιμοποίησῃ τὸν λαόν Του, καὶ δὲν ὑπάρχει βεβαίως δι' ἡμᾶς προνόμιον ἄλλο, δυνάμενον νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν ἀποστολήν, ἣν ἔχομεν ἵνα μεταδώσωμεν τὴν ζωὴν τῆς ἀγάπης γινόμενοι λόγος τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, παραλείπω δὲ νὰ προσθέσω ὅτι πρῶτιστα ἡμεῖς θὰ ὀφελῆθωμεν ἐκ τούτου, καθόσον θὰ στερεωθῶμεν περισσότερο ἐν τῇ πίστει ἡμῶν, ὅταν ἴδωμεν ὅτι ὁ Θεὸς ἐξέλεξεν ἡμᾶς ἐργάτας τοῦ ἀγαθοῦ. Ὅταν μάθωμεν τὴν ἱστορίαν ψυχῶν «τινῶν ἐκπληττόμεθα διὰ τὴν σπουδαιότητα λόγων τινῶν λεχθέντων εἰς διαφόρους περιστάσεις παρὰ προσώπων, αἵτινα δὲν ἀπέδιδον ἴσως εἰς αὐτοὺς μεγάλην σημασίαν, καὶ τὴν παραχθεῖσαν ἐκπληξίν θὰ ἐπαυξήσῃ τὸ γεγονός, ὅτι οἱ λόγοι οὗτοι ἀπηγγέθησαν μὲ τὸν φυσικώτερον τρόπον καὶ οἶονε ὡς ἐν παρόδῳ· διότι συνήθως δυσπιστοῦμεν εἰς τὸν προμελετημένον λόγον, τοῦναντίον δὲ βαθύτατα συγκινούμεθα ἐκ τινος λέξεως, ἐλευθέρως ἀναδύσασθαι ἐκ τῆς ψυχῆς.

Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ νομίζωμεν ὅτι εἶναι ἀνάγκη ἐπιστημονικῶς λό-

γου ἵνα ὀφελήσωμεν διὰ τῆς γλώσσης, ἀρκεῖ μία λέξις δειλὴ, προφερομένη ἐν συγκινήσει, διακοπτομένη ὑπὸ δακρύων καὶ μαρτυροῦσα τὰ αἰσθήματα τοῦ λέγοντος.

Ὅταν ὁ σύζυγος ἐπανέρχεται ἐξηνητημένος ἐκ τῆς ἐργασίας, ἀφοῦ καθ' ὄλην τὴν ἡμέραν ἐπάλαισεν ὅπως κερδήσῃ τὸν ἄρτον του καὶ ἴσως ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς ζωῆς συνήνησε τὴν χλεύην καὶ τὴν περιφρόνησιν ὧ! ὀποῖαν ἀξίαν ἔχει δι' αὐτὸν εἰς τρυφερόν καὶ γλυκὺς λόγος ἐκ μέρους τῆς συζύγου του! Πολλάκις ἤδη συντελεῖ ὥστε νὰ ἐκσπάσῃ κατ' αὐτῆς ἡ δυστροπία τοῦ συζύγου, τὸν ὀποῖον ἐπικρίνει καὶ πρὸς ὃν ὀμιλεῖ ἀποτόμως.

Πόσον καλύτερον θὰ ἔκαμνεν ἂν τὸν ὑπεδέχετο μὲ ἕνα τρυφερόν λόγον, ὅστις προδιαθέτων αὐτὸν εὐμενῶς θὰ προελάμβανε τόσας λυπηρὰς σκηναίς! Τὸ αὐτὸ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν καὶ περὶ τοῦ συζύγου· καὶ αὐτὸς δύναται καὶ ὀφείλει νὰ βοηθῇ τὴν σύντροφόν του κατὰ τὴν εἰς τὸν οἶκον ἐπάνοδον αὐτοῦ, κατορθοῖ δὲ τούτο οὐχὶ διὰ τινος δυσχεροῦς καὶ ἐκτάκτου πράξεως, ἀλλὰ διὰ τῆς γλώσσης, ἣν ὁ Δημιουργὸς τῷ ἔδωκε. Πόσοι γονεῖς θὰ ἠθάνοντο μεγαλύτερον θάρρος διὰ τὴν ζωὴν, ἐὰν τὰ τέκνα των ἐγνώριζον ἐν καταλλήλῳ χρόνῳ νὰ ἐκδηλώσωσι τὴν πρὸς αὐτοὺς τρυφερὰν στοργὴν των! Ἡ στοργὴ αὕτη ὑπάρχει—οὐδεὶς περὶ τούτου ἀμφιβάλλει—ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδέποτε ἢ σπανίως ἐκδηλοῦται,

εἶναι ὡς νὰ μὴ ὑπάρχῃ, καὶ οἱ γονεῖς ποτίζονται μὲ θλίψεις, ἐνῶ εἰς ἀπλοῦς λόγος συνοδευόμενος ὑπὸ υἱικοῦ φιλήματος ὀπόσῃ χαρὰν θὰ τοὺς ἐδίξει! Ἀλλὰ καὶ σεῖς σεβαστοὶ γονεῖς, οἱ ἀναγινώσκοντες τὰς γραμμὰς ταύτας, μὴ λησμονεῖτε ὅτι καὶ τὰ τέκνα σας ἔχουσι δικαιώματα ἐπὶ τῆς στοργῆς σας καὶ ἡ στοργὴ αὕτη πρέπει νὰ ἐκδηλωθῇ διὰ τῆς γλώσσης, ἣτις εἶναι προωρισμένη διὰ τοῦτο.

Διατί λοιπὸν νὰ τὴν παραλύωμεν ἀφοῦ ἔχει τόσον ὄρατον καὶ τόσον εὐκόλον προορισμόν;

Θὰ κατανοήσῃτε βεβαίως, ἀγαπητοὶ ἀναγνώσται, ἀπὸ τῆς σήμερον, ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς γλώσσης καὶ τοῦ λοιποῦ θὰ ἐνεργῆτε ἀναλόγως, ὅπως ἀρύησθε ἐξ αὐτῆς τὴν μεγαλυτέραν ὀφέλειαν, ὅπως παρέχητε δι' αὐτῆς ὅ,τι καλὸν δύνασθε ὅχι τόσον κατὰ τὰς ἐπισήμους καὶ ἐκτάκτους περιστάσεις, ὅσον εἰς τὴν καθημερινὴν ζωὴν καὶ εἰς τὰς ἀσημάντους κατὰ τὸ φαινόμενον λεπτομερείας αὐτῆς.

Θὰ λάβῃτε βεβαίως κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν ἀπόφασιν ὅπως μιμηθῆτε τὸν Κύριον ἡμῶν, ὅστις καὶ δημοσίᾳ καὶ κατ' ἰδίαν μόνον τὸ καλὸν διὰ τῆς γλώσσης αὐτοῦ ἔκαμνε, ἐπαναφέρων εἰς τὴν ζωὴν πληθὺν ἀνθρώπων συρομένων πρὸς τὸν θάνατον. Ἴνα ἀκολουθήσωμεν τὸ παράδειγμα Του θὰ ἤρκει ὀσάκις παρουσιάζεται εὐκαιρία νὰ εἴπωμεν λόγον τινὰ εὐμενῆ, νὰ ἀποτείνωμεν εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς τὴν ἐρώτησιν:

Τί θὰ ἔκαμνεν ὁ Χριστός, τί θὰ ἔκαμνεν ἂν ἦτο εἰς τὴν θέσιν μου; Ἡ ἀπάντησις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ βραδύνη καὶ χωρὶς νὰ εἴμεθα πεπρωτισμένοι δι' ἐκτάκτου ῥητορικοῦ χάρισματος θὰ δυνηθῶμεν νὰ διαχύσωμεν περὶ τῶν ἡμῶν τὴν θεῖαν ζωὴν. Ὁποῖα δόξα!

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ

Ἱεροσπουδακτῆς τῆς ἐν Χάλκῃ Ι.Θ. σχολῆς

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ

Β'.

Ὅτι εὐρέθησάν τινα λείψανα ἐπὶ τοῦ Πάγου, ἐμφαίνοντα τὴν ὑπαρξίν ἱεροῦ ναοῦ, οὐδεὶς ὁ ἀρνούμενος, διότι μετὰ πάροδον δεκαεννέα ὁλοκλήρων αἰώνων ἀπὸ τῆς διαδόσεως καὶ ἐξαπλώσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ οὐδόλως ἀπίθανον εἶνε νὰ ἔχωσιν ἐγερθῆ οὐχὶ εἰς ἀλλὰ καὶ περισσότεροι τοῦ ἐνὸς ἱεροῦ ναοὶ τῶν Χριστιανῶν ὑπὲρ τούτου ἢ κείνου τοῦ μάρτυρος, ἀποστόλου ἢ καὶ ὁσίου. Οὐχ ἦττον τίς σήμερον θὰ ἐτόλμα μετ' αὐθεντικότητος ν' ἀποδείξη, ὅτι οὗτος ὁ ἀνασκαπτόμενος τόπος, ἐν ᾧ εὐρίσκονται τῆδε κακεῖσε ἰσχνά τινα θωράκια ναοῦ ἢ ἄλλα τινα λείψανα ἀρχαίων χρόνων χριστιανικῆς ἀποχρώσεως, εἶναι ὁ τοῦ Ἱεροῦ Πολυκάρπου ἢ τοῦ Πιονίου, ἢ τοῦ μάρτυρος Ροδόνη ἢ τοῦ Ἀρτιμάτου ἢ τοῦ Διονυσίου ἢ τῶν ὁμοῦ ἁγίων Μαρτύρων, οὓς ἀναφέρει ὁ ἱερὸς Ἱερώνυμος, ἄνευ ἱστορικῶν ἀποδείξεων, ἄνευ παραδόσεως, ἄνευ ἀναμνηστικῶν μνημείων καὶ ἐπιγραφῶν; Καὶ ὁμοῦ εἴτε ἐκ θρησκευτικοῦ ζήλου εἴτε ἐκ συμφέροντος, εἴτε ἐκ ματαίας τινος καὶ κενῆς δόξης εὐρέθησάν τινες, οἱ ὁποῖοι θέλουσι νὰ ἀκολουθῶσιν εἰς αὐτοὺς τὰ πράγματα ἀδιάφορον ἂν ταῦτα ὑπακούωσιν ἢ οὐκ. Εἰς τὴν τάξιν ταύτην νομίζομεν, πρέπει νὰ ἀναχθῆ καὶ ὁ πατὴρ τῆς Δυτικῆς ἐκκλησίας Jean Baptiste, ὅστις διὰ συγγραφῆς αὐτοῦ Saint Polycarpe et son tombeau, θέλει νὰ ἀποδείξη ὅτι ἐν τῷ ἀμπελῶνι ἀκριβῶς τοῦ Ὁσμὰν Χαμάμπασι ἔκειτο ὁ τάφος καὶ ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Πολυκάρπου!! Δὲν ἀρνούμεθα, ὅτι ἐρείπια φέροντα ἵχνη ναοῦ τινος εὐρέθησαν ἐν αὐτῷ ὡς τοῦτο πρῶτος μάλιστα ὑπέδειξεν καὶ ἐξηκρίβωσεν ὁ ἐν Ἀθήναις διάσημος Χριστιανολόγος κ. Γ. Λαμπάκης, ὅστις ἐκ διακαοῦς καὶ μόνου ἔρωτος πρὸς τὴν ἐπιστήμην δεκάκις ἀνέβη ἐπὶ τοῦ Πάγου, ὅπου ἰδίως ὄμμασιν εἶδον αὐτὸν ἐνθου-

σιῶντα καὶ φριβάζοντα ἐπὶ τοῦ Σταδίου, ἐνθα ἐκάη ὁ ἱερὸς Πολύκαρπος· οὐχ ἦττον τὴν γνώμην αὐτοῦ θὰ ἐπεκύρου ἢ σκαπάνη καὶ μόνη τοῦ Ἀρχαιολόγου καὶ πλουσία τις συλλογὴ περιτράνων ἀποδείξεων, ὡς λόγου χάριν ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ ναοῦ Ἱωάννου τοῦ Θεολόγου ἐν Ἐφέσῳ... καὶ ἡ τοῦ Ἁγίου Μάμαντος ἐν Περγάμῳ. Δυστυχῶς τὰ ἀναφερόμενα ἐν τῷ συγγράμματι τοῦ πατρὸς Jean Baptiste, ἐκ τῶν ὁποίων ἐν μεταφράσει κατεχωρίσαμεν τινα καὶ ἐν τῷ Ἱερῷ Πολυκάρπῳ σελ.... ἄνευ ἀνταποκρίνοντα πρὸς τὰς προσδοκίας ἡμῶν. Ἐξ ἄλλου εἶναι πολὺ παρακεκινδυνευμένον τὸ νὰ παραδεχθῆ τις, ὅτι ἐν ἐκείνοις μάλιστα τοῖς χρόνοις τῶν τρομοκρατιῶν ἦτο δυνατὸν οἱ ὀπαδοὶ τῆς νέας θρησκείας νὰ θάπτωσιν ἐν ἀπόπτους τόποις τοὺς νεκροὺς των, ἀφοῦ οἱ κίνδυνοι τοὺς παρηκολούθουν καὶ εἰς αὐτὰς τὰς κατακόμβας. Ἡ γνώμη τοῦ ἀοιδ. Κ. Οἰκονόμου, λέγοντος περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγ. Πολυκάρπου: «Ἐπὶ τῷ ναῷ τῷ σταδίου στέκει καὶ μέρος ἰκανὸν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου μεταμορφωμένης ἤδη εἰς ἔρημον Τζαμίον ὅπου ἦτο καὶ ὁ τόπος τοῦ μαρτυρίου καὶ ὁ τάφος τοῦ Ἱ. Πολυκάρπου» (σελ. 32. Αὐτοσχεδ. Διατριβῆς), φαίνεται ἀσύμφωνος ἀφ' ἑτέρου· διότι ἐν τῷ ἀμπελῶνι τούτῳ οὐδὲ ἵχνος τζαμίου ὑπάρχει. Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐπιγραφὴν ΠΗΝΗ V. τὴν ὁμοίαν ὁ πατὴρ Jean Baptiste ἐξηγᾷ Πιονίου καὶ πέντε μάρτυρας

εἶναι καὶ πέρα πλέον τοῦ βεβιασμένου αὐθαίρετος καὶ παράλογος· διότι, ἐὰν ἔχη τις τὸ δικαίωμα νὰ ἀποφαίνῃ γνώμην, δυνάμεθα καὶ ἡμεῖς ἐν τῷ δικαίωμάτι τῆς ἐλευθερίας ἐκείνου νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἐκεῖ που, ὑπῆρχε τίφος γυναικὸς τινος Πήνης καλουμένης ὑπὲρ ἧς ἔχαρχθη καὶ ἡ ἐπιγραφὴ ΠΗΝΗ VIVAS ὡς τὸ ΕΡΜΟΓΕΝΕΣ VIVAS.

Ὅπως ποτὲ καὶ ἂν ἔχη ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν πρὸς τὸν τάφον τοῦ Ἱεροῦ Πολυκάρπου καὶ Ἁγίου Πιονίου.

Τοῦτο μόνον δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι τὸ μόνον ἱστορικὸν μνημεῖον, τὸ ὁποῖον παρέδωκεν ἡμῖν ἡ παράδοσις διὰ μέσου τῶν αἰώνων καὶ τὸ ὁποῖον κατέχει ἡ ὀρθόδοξος Κοινότης Σμύρνης, εἶναι τὸ Σταδίου, τὸ ὁποῖον εἶδε καίμενον ἐν τῷ μέτῳ αὐτοῦ τὸν ἱερὸν Πολύκαρπον, καὶ τὸ ὁποῖον ἐχαρκτηρίσθη ὑπὸ τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας ὡς δεῦτερος Γολγοθᾶς. Τοῦτον ἀναβαίνων πᾶς εὐλαβὴς χριστιανὸς ὀφείλει νὰ ἀναμνησθῆται τὰς ζοφερὰς ἐκείνας καὶ αἱματωμένας ἐποχὰς τῶν διωγμῶν, καθ' ἃς ἐμελλεν ἐπὶ τέλους νὰ ἰδρυσθῆ τὸ μέγα καὶ ὑπερύψηλον μέγαρον τῆς ἀνθρωπίνης ἐν Χριστῷ ἠθικῆς καὶ τῆς σωτηρίας ὁλοκλήρου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Εὐχῆς δὲ ἔργον ἦθελεν εἶσθαι, ἂν ἀντὶ ἱεροῦ ναοῦ ἐν τῷ Σταδίῳ ἀνεμαρμαροῦτο τοῦτο καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ, ἐκεῖ ἐνθα προσηνέχθη ὁλοκαύτωμα ὁ ἱερὸς Πολύκαρπος, ἵ-

δρῦετο ἰκρίωμα ἐκ λίθων λαξευτῶν, εἰς δόξαν τοῦ δοξάζοντος τοὺς ἁγί-
 ῖνα ἄπαξ κατὰ τὴν ἐπέτειον τοῦ μαρ-
 τυρίου αὐτοῦ τελῆται ἐπ' αὐτοῦ ἢ
 ἀναίμακτος θυσία τοῦ Θεανθρώπου Σμυρναίων. Β. ΜΥΡΣΙΑΙΔΗΣ.

ΑΛΚΟΟΛΙΣΜΟΣ!

Ο ΜΕΡΙΣΤΟΣ ΤΩΝ ΕΧΘΡΩΝ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΙΘΙΝΗΣ ΜΑΣ ΥΠΟΣΤΑΣΕΩΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 97 φυλλαδίου καὶ τέλος).

Ἄλλὰ τὸ ζήτημα δὲν ἔγκειται εἰς τὴν δαπάνην ταύτην. Γνωρίζομεν ὅλοι ὅτι αἱ χρηματικαὶ καὶ ὕλικαὶ πληγαὶ εὐκόλως ἐπουλοῦνται. Ἄλλὰ δυστυχῶς ὑπάρχουσιν ἔτι φοβερώτερα καὶ καταστρεπτικώτερα διὰ τὴν κοινωνίαν καὶ τὰ ἔθνη ἐπακόλουθα, τὰ ὁποῖα μᾶς στοιχίζουσι πολὺ περισσότερον χωρὶς νὰ δυνάμεθα νὰ παραστήσωμεν τὸς ζημίας ταύτας δι' ἀριθμῶν. Αἱ ζημίαι αὗται εἶνε ὁ ἀντίτυπος τοῦ ἄλκοολισμοῦ εἰς τοὺς ἀπογόνους τοῦ ἀλκοολικοῦ. Καὶ διὰ νὰ πεισθῆτε περὶ τῶν καταστρεπτικῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ ἀλκοολισμοῦ ἐπὶ τῶν ἀπογόνων, θὰ σᾶς ἀναφέρω τὴν γνώμην ἑνὸς ἄλλου Ἑλληνος ἱατροῦ :

«Τὸ ἀλκόλ, λέγει οὗτος, τὸ φοβερὸν αὐτὸ δηλητήριον, ἐμποτίζον τοὺς ἰστούς, δηλητηριάζει τὰ προῖόντα τῆς φροήκης καὶ τοῦ ὄρχεως, σπερματοζωάρια τε καὶ ζωάρια, ἐκ τοῦ συμφυρμοῦ τῶν ὁποίων τὸ με-

ταπλασσομένον ἔμβρυον μοιραίως θέλει ἐμφανίσαι κατὰπτωσιν νευρικήν καὶ ἥττονα ἀντίστασιν πρὸς τὸς νοσογόνους τοῦ ἐκτὸς κόσμου ἐπιδράσεις... Ἡ κληρονομικότης δὲ αὕτη δημιουργεῖ προδιάθεσιν, ἢ ὁποῖα ἐμφαίνεται ὑπὸ κλινικὴν εἰκόνα ποικιλόμορφον. Ὅτε μὲν ὑπὸ μορφὴν παντοίων νευρικῶν νοσημάτων, διὲ δὲ ὑπὸ μορφὴν παραλύσεων, σπασμῶν, ἐπιληψίας, ὑστερίας, ἐκφυλισμοῦ, μεθ' ὅλων ψυχικῶν καὶ φρεσικῶν αὐτοῦ στιγμάτων καὶ φρενοπαθειῶν. Γνωστὸν δὲ τοῖς πᾶσι τὸ τοῦ Διογένοτος, ὅστις ἰδὼν νέον ἀκόλαστον καὶ ἀσύνετον καὶ μωρὸν δι' εὐφροσύνης πρὸς αὐτὸν ἀποστροφῆς εἶπεν αὐτῷ : «Μεθύων ὁ πατήρ σε ἐγέννησεν!» Ἄλλὰ καὶ ἡ χοιράδωσις καὶ ἡ φυματίωσις, ἰδίᾳ ἢ φυματιώδης μηνιγγίτις πρωϊαίτατα παρὰ τοῖς ἀπογόνους τῶν ἀλκοολικῶν ἐνσκήπτουσι καὶ διάφοροι δυσκрасίαι, ὧν πρωταγωνιστεῖ ὁ ἀρθριτισμός».

Ἴδου λοιπόν, ἀγαπητοί μου, διαγραφέντες. Ὁ ἀλκοολισμὸς ἐπέφερε τὴν σωματικὴν καὶ ἠθικὴν αὐτῶν ἐκφύλισιν, ἢ ὁποῖα κατεβαράφην μας, τὸν ὄλεθρον τοῦ Ἑθρῶσεν αὐτοὺς εἰς τῆς ἀσημότητος.

ΕΣΘΗΡ

θνους μας. «Λαοὶ ἰσχυροὶ, λαοὶ ἀκαμαῖοι, λαοὶ εὐδαίμονες πρότερον ὑπὸ τῆς ἐπηρείας τοῦ ἀλκοολισμοῦ ἐξουθενώθησαν καὶ ἐξεφυλίσθησαν, ἐξίφρανισθέντες ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῶν δέλτων τῆς ἱστορίας

καὶ ταπεινότητος καὶ ἀτιμίας τὰ βάραθρον».

Καὶ τώρα ἄς συνοψίσωμεν τὰ ἐξαγόμενα καὶ τὰ συμπεράσματα εἰς τὰ ὁποῖα κατελήξαμεν :

Εἶπομεν πρῶτον ὅτι ἡ μέθη ἀπα-

γορεύεται ὑπὸ τῆς Θρησκείας, διότι ὀητῶς τοῦτο διατάσσεται ἐν τῷ Εὐ-αγγελίῳ, ὅπου οἱ μέθυσοι ἀποκλείονται τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἐπειδὴ διέρχονται τὸν βίον των ἐν παντοίοις ἁμαρτίαις καὶ δημιουργοῦσι σκάνδαλα μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν των.

Δεύτερον ἡ μέθη βλάπτει τὸν ἄνθρωπον ἀτομικῶς, διότι δὲν ἐνδυναμώνει τὸ σῶμα, δὲν δίδει τὴν χαρὰν καὶ δὲν ἀφαιρεῖ τὴν λύπην, ἀλλὰ τοῦναντίον γίνεται πρόξενος τῶν καὶ τῶν ἀσθενειῶν καὶ νοσημάτων, τῶν ὁποίων τὸν μακρὸν κατάλογον ἔχετε ἀναγνώσει μετὰ φρίκης, δὲν ἀμφιβάλλω.

Καὶ τρίτον ἡ μέθη εἶνε καταστροφὴ τοῦ ἔθνους καὶ ἀπὸ οικονομικῆς ἀπόψεως καὶ ἀπὸ ἀπόψεως εὐρωσσίας τῶν ἀποτελούντων αὐτὸ ἀτόμων.

Καὶ τώρα σὰς ἐρωτῶ. Θὰ ἔχητε ἄρα γε τὸ θάρρος μετὰ τὰ λεχθέντα νὰ ἐγγίσητε τὸ ποτήριον τοῦ δηλητηρίου, τὸ ὁποῖον καλεῖται ἄλκοολ; Θὰ σὰς ἐπιτρέψῃ πλέον ἄρα γε ἡ συνείδησίς σας διὰ νὰ ἀπολαύσητε στιγμιαίας εὐχαριστήσεως νὰ καταστήσητε δυστυχεῖς τὸν ἑαυτὸν σας, τὰ τέκνα, τὰς ἀπογόνους, αὐτὸ ὀλόκληρον τὸ ἔθνος σας; Μὴ πρὸς Θε-

οῦ τολμήσετε τοιοῦτόν τι, ὡς ἡ σπάθη τοῦ Δαμοκλέους ἃς ἐγείρεται ἀπελπιστικῆ ἐνώπιον ὑμῶν ἢ εἰκὼν τοῦ μεθύσαν με ὅλας τὰς ἀσχημίας, με ὅλας τὰς κακοηθείας, με ὅλα τὰ σκάνδαλα, με ὅλας τὰς βρωμερὰς ἀσθενείας, με ὅλα τὰ ἀποτρόπαια ἐγκλήματατά του καὶ ἔχετε πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ χρυσοῦν καὶ ὠραιότατον παράγγελμα τοῦ ἀποστόλου Παύλου: «ἀδελφοί, μὴ μεθύσκεσθε οἶνον, ἐν ᾧ ἔστιν ἀσωτεία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι, λαλοῦντες ἐκυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ.» Ἄς ἀναγραφῇ δὲ ὡς ἔμβλημα τοῦ βίου ὑμῶν ἡ σοφὴ τοῦ Μ. Βασιλείου προτροπὴ, τὴν ὁποῖαν σὰς ἀνέφερον ἐν ἀρχῇ καὶ ἡ ὁποία ἔχει οὕτω: «Φύγωμεν μέθην τὴν πάνδημον πόρνην, τὴν ἀναισχυντίας μητέρα, τὴν φιλόγελον, τὴν μαινάδα, τὴν πρὸς πᾶσαν αἰσχύνην εὐκόλον.»

Ἄδελφοί, εὐχομαι νὰ δυνηθῆτε εὐκόλως νὰ κτανικήσητε τὸ φοβερὸν τοῦτο πάθος καὶ πρὸς τοῦτο ἐπικαλοῦμαι ἐφ' ὑμᾶς τὴν θείαν βοήθειαν καὶ ἀντίληψιν.

† Ὁ ΤΡ. ΧΡ.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἐξετυπώθησαν κατ' αὐτὰς δύο νέα βιβλία ὑπὸ τὸν τίτλον «ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΤΕΚΝΑ» καὶ «ΡΗΜΑΤΑ ΖΩΗΣ», προϊόντα δοκίμων Γάλλων συγγραφέων, μεταφρασθέντα ὑπὸ τῆς **Α. Θ. τοῦ Ἐπισκόπου Τράλλεων κ. κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ.**

Ἄμφότερα τὰ βιβλία τεύχτα, παιδαγωγι-

κα καὶ πολυτιμότερα διὰ πάντα χριστιανὸν οἰκογενειάρχην, θὰ συμβάλωσι τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀνύψωσιν τῆς οἰκογενείας παρ' ἡμῖν, ἐπὶ τῆς ὁποίας καλῶς διαπαιδαγωγουμένης βραδύεται ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἡ πρόοδος τῆς κοινωνίας.

Ἡ ἐκτύπωσις ἐγένετο καλλιτεχνικωτάτη, ἡ δὲ τιμὴ ὠρίσθη εἰς ἔξ (6) γρόσια ἀργυρᾶ. Συνιστῶνται θερμότατα καὶ ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τοῦ «Γ. Πολυκάρπου».

ΤΟ ΠΑΡΗΚΟΟΝ ΟΡΦΑΝΟΝ

Βασιλεὺς τις ποτε τῆς Περσίας, ἐπειδὴ ἔτυχε νὰ εἶναι ἄτεκνος, ἐδυσφόρει καὶ ἐπεθύμει νὰ εἶχε τέκνον ὅπως μεταβιβάσῃ τὸν θρόνον μετὰ τὸν θάνατόν του. Ἡμέραν τινὰ, ἐν ᾗ εὗρίσκετο εἰς περίπατον, συνήντησε παιδίον ὀρφανὸν μὲν καὶ ἡμίγυμνον, ἀλλὰ ὠραῖον καὶ συμπαθητικώτατον, τὸ ὁποῖον ἐξήτει ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν διαβατῶν. Ὁ βασιλεὺς, εὐθύς ὡς εἶδε τὸ ἀτυχὲς τοῦτο ὀρφανόν, ἠσθάνθη βαθυτάτην συμπάθειαν πρὸς αὐτὸ καὶ ἀπεφάσισε νὰ υἱοθετήσῃ καὶ καταστήσῃ αὐτὸ τέλειον κληρονόμον του.

Πράγματι διέταξέ τινα τῶν ἀκολουθῶν αὐτοῦ νὰ ὀδηγήσωσι τὸ παιδίον εἰς τὰ ἀνάκτορά του καὶ νὰ ἐνδύσωσιν αὐτὸ βασιρικῶς. Τὸ ὀρφανὸν κατέστη οὕτως ἀγνώριστον διότι ἡ φυσικὴ ὠραιότης αὐτοῦ, ἐνισχυθεῖσα διὰ τοῦ μεγαλοπρεποῦς ἐκείνου καλλωπισμοῦ τῶν ἀνακτόρων, ἐγένετο ἀξιοθαύμαστος· πάντες οἱ αὐλικοὶ ἔμακάριζον αὐτὸ διὰ τὴν τύχην του καὶ προσεῖχον νὰ μὴ δυσαρεστήσωσι, διότι ἐγένωσκον ἥδη, ὅτι τοῦτο θὰ ἦτο ἡμέραν τινὰ ὁ μέλλων βασιλεὺς αὐτῶν καὶ ὅλης τῆς Περσίας.

Μετὰ τινα ἔτη συνέβη νὰ ἀποθάνῃ ὁ βασιλεὺς οὗτος, ὅστις ἐπειδὴ δὲν ἐγνώριζεν, ἂν ἐπίσης ἡ καρδία τοῦ υἱοθετηθέντος ὀρφανοῦ ἦτο ὠραία

ὡς ἡ μορφή αὐτοῦ, εἶχεν ἀφήσει μυστικὴν διαθήκην, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔλεγεν: «Τὸ ὀρφανὸν τὸ ὁποῖον ἔχω υἱοθετήσῃ, ὀφείλει νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς σπουδὰς του τρεφόμενον ἐκ τοῦ βασιλικοῦ μου ταμείου μέχρι τῆς ἐνηλικιώσεώς του· κατ' ὅλον δὲ τὸ διάστημα τοῦτο οἱ Ἐπίτροποι τῆς παρούσης διαθήκης μου, ὀφείλουσιν ἐπίσης νὰ νοθετώσιν καὶ ἐπιβλέπωσιν μέχρι τοῦ δεκάτου πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας του. Ἄν δὲ πράγματι φανῇ ἄξιον τῆς συμπαθείας μου καὶ ἱκανὸν νὰ με διαδεχθῇ, ἡ διαθήκη μου θὰ μείνῃ ἀπαράβιαστος καὶ ἱερά. Ἐνῶ, ἐὰν τοῦναντίον δείξῃ διαγωγὴν ἀνάρμοστον καὶ ἀναξιοπρεπῆ καὶ φανῇ ὀνηρόν, νωθρὸν καὶ κακόηθες ν' ἀποπεμφθῇ τῶν ἀνακτόρων κακὸν κακῶς καὶ νὰ ἐκλεγῇ ὑπὸ τοῦ λαοῦ βασιλεὺς ἀντάξιος τῶν πόθων καὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ Περσικοῦ κράτους.»

Ἡ διαθήκη ἄρα οὕτω συντεταγμένη δὲν ἠδύνατο παρὰ νὰ ἐκτελεσθῇ κατὰ γράμμα. Οἱ κηδεμόνες καὶ βασιλικοὶ ἐπίτροποι εὐθύς μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς, προσεκάλεσαν τοὺς σοφωτέρους καὶ διασημοτέρους τῶν καθηγητῶν τότε τοῦ Κράτους καὶ παρέδωκαν τὸ ὀρφανόν, παρακαλοῦντες ἅμα νὰ καταβάλωσιν ἰδιαιτέραν τινὰ φροντίδα ὑπὲρ αὐτοῦ, ὅπως

μορφώσωσιν αὐτὸ κατὰ τὸν ἐνὸν ἀρ-
τιώτερον, διότι ἐκ τῆς διαπαιδαγω-
γήσεως καὶ τελείας μορφώσεώς του
θὰ ἐξηρτάτο μετὰ τινα ἔτη αὐτῆ ἡ
τύχη ὀλοκλήρου τοῦ κράτους.

Ἄτυχῶς τὸ παιδίον εἶχε μόνον
σωματικὰ προτερήματα· πᾶν ὅ,τι ἡ-
δύνατο νὰ τὸ ὠφελήσῃ πνευματικῶς
τὸ ἀπεστρέφετο· ἦτο σκαιόν, φυγό-
πονον, φίλερι καὶ ἀβέλτερον· ὠργί-
ζετο πολλάκις κατὰ τῶν ἰδίων διδα-
σκάλων του· κατέσχιζε τὰ βιβλία καὶ
τὰς σημειώσεις του, συνέτριβε καὶ
κατεπάτει ὑπὸ τοὺς πόδας του τὰ δι-
δακτικὰ ὄργανα, ὅσα μετεχειρίζοντο
πρὸς διδασκαλίαν καὶ ποτὲ δὲν εὐ-
ρισκον αὐτὸ ἐν τάξει.

Διήρχετο λοιπὸν οὕτω τὰ ἔτη τῆς
διαπαιδαγωγήσεώς του χωρὶς ποσῶς
νὰ ὠφελῆθῃ ἐξ αὐτῶν. Ἐμεινεν ὡς
ἦτο ἀμαθὴς, βάνανσον, καὶ μεθ' ὅ-
λων τῶν ἐλαττωμάτων, τὰ ὅποια εἶ-
χεν.

Ἡμέραν τιὰ, ὅτε ἐπλησίασεν ἡ
ὀρισθεῖσα ἐν τῇ διαθήκῃ προθεσμία,
καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ βασιλεύσῃ, προ-
σεκάλεσαν αὐτὸ καὶ ἀνέγνωσαν τὰς
ἀποφάσεις τοῦ διαθέτου θεοῦ αὐ-
τοῦ πατρός, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι θὰ με-
τενόει, θὰ ἔκλαιε καὶ θὰ μετεμελεῖ-
το, ἔστω καὶ ἀργά. Ἄλλ' οὔτε αἰ-
νουθεσαὶ τῶν διδασκάλων, οὔτε αἰ-
συμβουλαὶ τῶν κηδεμόνων ἴσχυσαν
νὰ μεταβάλωσι τὰς κακὰς αὐτοῦ δια-
θέσεις. Μόνην εὐχαρίστησιν ἠσθά-
νετο νὰ μαλάσῃ τὸν πηλόν, νὰ ἀ-
νακνῆ τὸν βόρβορον, νὰ ὑβρίξῃ

τοὺς διαβάτας καὶ νὰ περιπαίξῃ καὶ
περιγελῆ τοὺς πάντας.

Ἐκλαιεν ἀπαρηγόρητα, ὁσάκις οἱ
διδάσκαλοι κατέστρεφον τὰ ἐκ πηλοῦ
εἰδεχθῆ αὐτοῦ ἀθυρήματα, ὅπως με-
λειᾶ, καὶ εὐθὺς ἤρχιζε νὰ ἐπανα-
πλάσῃ αὐτὰ ἅμα ὡς ἀφίνετο ἐλευ-
θερον.

Ἡ ὀργή, ἡ θηριωδία, ἡ φιλαρ-
γυρία, ἡ λαιμαργία, ἡ οἰνοποσία,
ἦσαν τὰ κυριώτερα ἐλαττώματα ὑφ'
ᾧν περιεστοιχίζετο. Οὐδέποτε ἠκού-
σθη νὰ ἐπαινῆ ἀγαθὴν τινα πρά-
ξιν. Οὐδέποτε ἠθέλησε νὰ ἀπο-
μνημονεύσῃ φιλοσοφικόν τι ῥητόν.
Τοῦναντίον φράσεις αἰσχράς, λό-
γους ἀπρεπεῖς, λέξεις ἀναιδεῖς καὶ
αἰσχρὰς ἐμάνθανε τάχιστα καὶ οὐδέ-
ποτε ἐλησμόνει. Τὰ μόνα, τὰ ὅποια
ἐθαύμαζεν, ἦσαν ἡ ἀκολασία, αἱ σω-
ματικαὶ ἡδοναί, ἡ μέθη, καὶ ἡ δολιότης.

Τέλος ἡ προθεσμία ἔληξε καὶ τὸ
συμβούλιον συνελθὸν ἐπὶ παρουσίᾳ
τοῦ ἀνοήτου τούτου ὀρφανοῦ ἀνέ-
γνωσε τὴν διαθήκην ἀπ' ἀρχῆς μέ-
χρι τέλους· εἶτα ἀφοῦ ἐξέδυσεν αὐτὸ
τὴν βασιλικήν, ἣν ἐφόρει στολήν,
παρέδωκεν εἰς ἓνα βάρβαρον στρα-
τιώτην, ὅπως ὀδηγήσῃ εἰς τὰ λατο-
μεῖα. «Εἶσαι ἀνάξιος, τοῦ εἶπον, νὰ
γίνῃς βασιλεὺς ἐφ' ἡμῶν, ἀφοῦ καμ-
μίαν βασιλικὴν ἀρετὴν δὲν κατώρ-
θωσας νὰ ἀποκτήσῃς». Τὸ ὀρφανὸν
τότε ἤρχισε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ θρηνηῖ
πικρῶς, νὰ ζητῇ ἔλεος καὶ χάριν πα-
ρὰ τῶν ἐπιτρόπων τῆς διαθήκης,
ἀλλ' ἦσαν ὅλα ταῦτα ἀνωφελῆ καὶ

μάταια, διότι ἡ ἀπόφασις πλέον εἶ-
χεν ἐκδοθεῖ.

Ἡ τύχη τοῦ Ὀρφανοῦ τούτου,
ἀγαπητοί, τίνα δὲν συγκινεῖ; Ἐνῶ
ἠδύνατο νὰ γίνῃ βασιλεὺς καὶ εἶ-
χε φθάσει σχεδὸν μέχρις αὐτῶν
τῶν βαθμίδων τοῦ θρόνου, μία ἀ-
νόητος πεισμονή, μία ἀκαταλόγι-
στος ἰδιοτροπία καὶ ἀπερίσκεπτος
διαγωγή ἔφερεν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ἀνα-
κτόρου εἰς τὸ λατομεῖον καὶ ἀπὸ τῆς
δόξης εἰς τὴν ἀτίμωσιν. Ἄλλ' ἄρα
γε μὴ ἡ διαγωγή τοῦ Ὀρφανοῦ τού-
του δὲν εἶναι διαγωγή καὶ ἰδική
μας; Μὴ τάχα δὲν εἴμεθα ἡμεῖς αὐ-
τοὶ τὸ Ὀρφανόν, τὸ ὅποιον ἠθέλη-
σε νὰ υἱοθετήσῃ ὁ Θεὸς ἐξ ἀπίρου
φιλανθρωπίας πρὸς ἡμᾶς;

Μὴ δὲν ἀναμένει καὶ ἡμᾶς ἡ φο-
βερὰ ἐκείνη ἀπόφασις, ἣτις ἐξεδόθη
διὰ τὸ παρήκοον καὶ ἀσύνετον παι-
δίον τοῦ βασιλέως τῆς Περσίας;

Ὅπως τὸ Ὀρφανὸν τῆς παραβο-
λῆς ἡμῶν, οὕτω καὶ ἡμεῖς παρελή-
φθημεν ἐκ τοῦ κόλπου τῆς ἀθλιότη-
τος καὶ τῆς πενίας, υἱοθετήθημεν
ἐπὶ σκοπῶ νὰ συμβασιλεύσωμεν καὶ
συνδοξασθῶμεν διὰ τοῦ θανάτου
τοῦ Υἱοῦ Αὐτοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐκαθαρίσθημεν
διὰ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος. Ἐνε-
δύθημεν βασιλικὴν λευκὴν στολήν
τῆς Ἁγίας ὑπὸ τῶν Ἁγίων αὐτοῦ

Ἀγγέλων. Ἄλλ' ἀλλοίμονον! κινδυ-
νεύομεν νὰ ἀποβληθῶμεν τοῦ ἱεροῦ
νυμφῶνος· ἐσπιλώσαμεν διὰ τοῦ ἀ-
μαρτωλοῦ ἡμῶν βίου τὸ κάλλος, ὅ-
περ ἡ φύσις καὶ ἡ χάρις μᾶς ἐδώρη-
σεν. Ὡς ὁ βίος τοῦ Ὀρφανοῦ ἐκεί-
νου ἦτο κοῦφος καὶ μηδαμινός, οὐ-
τω καὶ ὁ ἡμέτερος αἰσχρὸς ἀναξιο-
πρεπὴς καὶ ἐπιπόλαιος. Καὶ ὅμως
καυχώμεθα, ὅτι εἴμεθα τέκνα τοῦ
Θεοῦ καὶ μάλιστα Χριστιανοί! Κη-
ρύττομεν τὴν Διαθήκην, ἣν ἀφῆκεν
εἰς ἡμᾶς καὶ ἀναπανόμεθα ἐν τού-
τοις. Ποσάκις ἄρα γε ὡς τὸ Ὀρφα-
νὸν τοῦ βασιλέως τῆς Περσίας δὲν
ὠργίσθημεν, διότι ἡ Πρόνοια τοῦ
Θεοῦ ἠθέλησε πρὸς τὸ συμφέρον ἡ-
μῶν νὰ μᾶς ἀφαιρέσῃ ἀθυρημάτων τι
μικρὸν καὶ οὐτιδανόν! Ποσάκις τι-
μωρηθέντες κατὰ τι ἐλαφρῶς δὲν ἐ-
ξεμάνημεν καὶ δὲν ἐτολήσαμεν νὰ
ἀρνιθῶμεν καὶ αὐτὴν τὴν θεῖαν δι-
καισύνην Του! Καὶ ὅμως τὰ ἔτη ἡ-
μῶν ὡς χείμαρρος παρέρχονται καὶ
αἱ ἡμέραι τῶν ἑτῶν ἡμῶν ὡς στιγ-
μαὶ ἐπὶ τῆς πλακὸς τοῦ ὥρολογίου
τῆς φύσεως. Τίς οἶδεν ἂν σήμερον ἡ
αὐριον λήξῃ καὶ ἡ ἰδική μας προθε-
σμία καὶ ἀκούσωμεν αἴφνης: «Πο-
ρεύσθε οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ
τὸ ἐξώτερον»;

B. ΜΥΡΣΙΑΙΔΗΣ

ΓΡΑΜΜΑ ΕΞ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

EDMONTON, ELBERTA τῆ 23 Αὐγούστου 1912,

Σεβασμιώτατε Δέσποια

Ἡ ἡχώ τῆς φιλοστόργου πατρίδος μας ἤχησεν τρίς ἐπὶ τῆς ἀκοῆς τῶν τέκνων αὐτῆς, καλοῦσα αὐτὰ ὅπως συμμεθεξωσιν εἰς τὸν μέγαν καὶ ἱερὸν σκοπὸν τὸν ἐνεργηθέντα ἐξ Ὑμῶν καὶ λοιπῶν πατριωτῶν. Ἄλλ' ἄλλοι μὲν ἐξ οἰκογενειακῶν ἄλλοι δὲ ἐξ οἰκονομικῶν ἀναγκῶν πιζόμενοι ἐσιωπήσαμεν.

Σήμερον δὲ συναθροισθέντες ὁμοῦ ὀλίγοι πατριῶται ἐκτελοῦντες πατριωτικὸν καθήκον προσθέτοντες ὁ καθείς τὸ κατὰ δύναμιν ἐσυνάξαμεν τὸ ποσὸν τῶν τριακοσίων δέκα δολλαρίων (ἀρ. 310), τὰ ὅποια ἐσωκλείομεν εἰς ἐπιταγὴν τραπέζης ἐπ' ὀνόματι Ὑμῶν, παρακαλοῦντες Ὑμᾶς ὅπως καταθέσετε πρὸς τὸν αὐτὸν ἱερὸν σκοπὸν εὐχόμενοι ταχεῖαν ἐκπεράτωσιν.

Ἄσπαζόμενοι τὴν δεξιάν σας ἀναμένομεν εὐχὰς καὶ εὐλογίας.

Οἱ προσφέροντες συμπατριῶται.

Ἀλέξανδρος Ν. Κωνσταντίνου	δολ.	100
Θεολόγος Ζ. Χ' Παπποῦ	>	100
Χρυσόστομος Ε. Λούτζογλου	>	20
Ἄγγελος Α. Ἀλάογλου	>	20
Ἀλέξανδρος Σ. Ἀγαπητοῦ	>	20
Εὐστράτιος Ι. Πόλπου	>	10
Κωνσταντίνος Χ. Μαστραλέξης	>	10
Διαμαντῆς Β. Διαμαντάκης	>	10
Δημήτριος Α. Κουμιτζίης	>	10
Νικόλαος Α. Ροδάς	>	5
Χριστόφορος Α. Βελισσάρης	>	5

310

Ἀγαπητοί μου συμπολίται,

Ἀλέξανδρος Κωνσταντίνου, Θεολόγος Χ' Παπποῦ, Χρυσόστομος Λούτζογλου, Ἄγγελος Ἀλάογλου, Ἀλέξανδρος Ἀγαπητοῦ, Εὐστράτιος Πόλπου, Κωντίνος Μαστραλέξης, Διαμαντῆ Διαμαντάκης, Δημήτριος Κουμιτζίης Γανοχωρίτης, Νικόλαος Ροδά καὶ Χριστόφορος Βελισσάρης.

Τὸ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 23 Αὐγούστου γράμμα ὑμῶν, σταλὲν κατὰ λάθος εἰς Τριγλίαν, τὴν ἀγαπητὴν μας πατρίδα, ἀντὶ τῆς Σμύρνης, ὅπου ἀπὸ δύο ἐτῶν, μεταθεθεὶς ἐκ Δράμας, εὑρίσκομαι ὡς Μητροπολίτης τῆς μεγάλης καὶ Ἑλληνικωτάτης ταύτης ἐπαρχίας, ἐφθάσε μόλις πρὸ δύο ἡμερῶν εἰς χεῖράς μου ἀφοῦ ἔκαμν τὸν γυρὸν τοῦ μέχρι Τριγλίας.

Τὸ γράμμα τοῦτο ἀνέγνω ἀπαξ καὶ δις καὶ πολλάκις. Εἶδον ἐνός ἐκάστου ἐξ ὑμῶν τὴν προσφορὰν ὑπὲρ τῶν νέων σχολικῶν κτηρίων, τὰ ὅποια τῆ ἔμοι φροντίδι ἰδρῦθησαν τόσον μεγαλοπρεπῆ καὶ υπερήφανα ἐν τῇ πατρὶδι μας.

Τὸ γράμμα σας τοῦτο εἶναι γραμμένον μὲ μέγαν πατριωτισμὸν καὶ μὲ συνεινήνησιν βαθέως καὶ θὰ συγκινήσῃ καὶ ὅλους τοὺς συμπολίτας μας, πρὸς τοὺς ὁποίους θὰ τὸ φέρω ἐγὼ ἑαυτῶν, σκοπεύων νὰ μεταβῶ κατ' αὐτὰς ἵνα τελέσω τὰ ἐπίσημα ἐγκαίνια τῶν Σχολῶν τούτων τῶν νέων.

Πρὸ ἡμερῶν θὰ ἀνεχώρουν διὰ τὴν πατρίδα, ἵνα ἀνοίξω τὰς θύρας τῶν Σχολῶν τούτων εἰς τὴν μαθητικὴν νεολαίαν μας, ἀλλ' ἢ ἀνώμαλος πολιτικὴ κατάσταση καὶ ἢ κήρυξις τοῦ πολέμου μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, ἢ ἔποια ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν καὶ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἀναμένεται δὲν μοι ἐπιτρέπουν νὰ ἀπομακρυνθῶ τῆς ἐπαρχίας μου Σμύρνης. Ἐὰν ἀργήσω νὰ μεταβῶ, καίτοι ἀφεύκτως μέχρι τοῦ χειμῶνος εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ μεταβῶ

καὶ θὰ μεταβῶ εἰς Τριγλίαν, θὰ στείλω ἐκεῖ καὶ τὸ γράμμα σας καὶ τὸν κατάλογον τῶν ὀνομάτων σας, ἵνα καὶ οἱ πατριῶται ὅλοι καὶ οἱ συγγενεῖς σας καὶ ὅλοι οἱ φίλοι καὶ χρηστοὶ ἄνθρωποι σὰς ἐπαινήσωσι διὰ τὴν φιλοπατρίαν σας καὶ τὴν γενναιοφροσύνην σας. Τὸ κτήριον ἐτελείωσε, εἰσῆλθον δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριά ἐν αὐτῷ δύναται νὰ περιλάβῃ εἰς τὰς εἴκοσι σχεδὸν πελωρίας αἰθούσας τοῦ ἔνω τῶν ὀκτακοσίων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν. Εἰργάσθημεν διὰ νὰ ἔχη σχολεῖα ἢ πατρὶς μας διὰ 100 καὶ 150 ἔτη.

Εἶναι κτήρια κολοσσιαία καὶ ἀρραγέστατα ἀπὸ ἄνθρωπον δὲν φοβοῦνται, μόνον ἀπὸ τὸν Θεὸν ἔχουσιν ἀνάγκη. Κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκτίσθησαν μὲ τὸν ἰδριῶτα τῶν πτωχῶν ὅλοι σωματικῶς ἐργαζόμεθα χωρὶς νὰ αισθανώμεθα κούρασιν. Ἐδρανήσαμεν δὲ καὶ τρεῖς χιλιάδας λιρῶν, ἐκ τῶν ἑποίων τὰς 1200 ἐδώσαμεν ἐξ ἡμισίας ἐγὼ καὶ ὁ ἐν Ρουμανίᾳ κ. Ἰωάννης Τσάπαρις. Χρεωστούμεν δὲ μόνον 600 λίρας. Ὡστε παρὰ τῶν σ. πολιτῶν μας μόλις ἄνω τῶν 1200 λιρῶν εἰσεπράξαμεν, εἰς τὰς ἑποίας προστίθενται αἱ δικαί σας 70 λίραι, τὰς ὁποίας εἰσέπραξα ἐξαργυρώσας τὸ συνάλλαγμα σας τῶν 310 δολλαρίων.

Φαντάζομαι ὅσον θὰ ἐνθουσιασθῶσιν οἱ οἰκεῖοι καὶ οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ συμπολίται σας πάντες, ὅταν θ' ἀναγγείλω εἰς αὐτοὺς τὴν ὡραίαν καὶ γενναίαν δωρεάν σας! Μοι γράφετε ὅτι συνηθροίσθητε ἐμοῦ ὀλίγοι πατριῶται καὶ ἐκτελοῦντες καθήκον πατριωτικὸν καταθήκατε ὅλοι τὸν ὀβολὸν σας, καὶ ἄλλος μὲν ἔδωκεν 100 δολ. ἄλλος δὲ πέντε. Ἐγὼ ἀποδέχομαι ὅλων τὰς δωρεὰς ἐν ὀνόματι τῆς πατρίδος μας μετ' εὐγνωμοσύνης καὶ εὐλογιῶν. Καὶ σὰς παρακαλῶ νὰ ὑπειθυμίσητε καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἐν Ἀμερικῇ πατριώτας μας, ὅσοι δὲν ἐπετέλεσαν τὸ ἀπαραίτητον τοῦτο πρὸς τὴν πατρίδα των καθήκον, νὰ τὸ ἐκτελέσωσι, καὶ νὰ εὐαρεστηθῆτε καὶ πάλιν νὰ μοι στείλητε ὅ,τι καὶ παρ' αὐτῶν συνάγετε ἵνα

καὶ τὸ χρέος τῶν Σχολῶν πρὸς τὸν κ. Γεώργιον Μποτόν καὶ τὸν κ. Λυκοθεργον Τσάκωναν, παρὰ τῶν ἑποίων ἐδανείσθημεν, πληρωθῆ καὶ κατὰ τὸ νέον σύστημα κατασκευάσωμεν τριακόσια θρανία μαθητικά, ἕκαστον τῶν ἑποίων στοιχίζει εἴκοσι φράγκα.

Γράφω αὐτοὺς ὅλους τοὺς λογισμοὺς, ἵνα γνωρίζητε ποῦ δαπανᾶται τὸ ἱερὸν χρῆμα, τὸ ἑποῖον χάριν τῆς πατρίδος διὰ τὰς σχολὰς ἐστείλατε ἐπ' ὀνόματί μου. Ἐγὼ μεταβίβω εἰς τὴν πατρίδα δημοσίᾳ εἰς ἐπήκοον ὅλων τῶν πατριωτῶν μας κατὰ τὰ ἐγκαίνια θὰ σὰς μνημονεύσω καὶ θὰ σὰς ἀνευφημήσω. Ἰδίως ἀπὸ τοῦς κ. κ. Ἀλέξανδρον Κωνσταντίνου καὶ τὸν συγγενῆ μου Θεολόγον Σ. Χ' Παπποῦ, οἱ ὅποιοι ἐδώκατε τὰ μεγαλύτερα ποσὰ ἕκαστος ἀνά ἑκατὸν δολ. ἀναμένω νὰ ἀφυπνίσθητε καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους τοὺς εἰς τὰ μέρη αὐτὰ διαμένοντας πατριώτας μας, καὶ νὰ τοὺς προτρέψητε εἴτε προφορικῶς εἴτε διὰ γράμμάτων σας νὰ κάμωσι καὶ ἐκεῖνοι τὸ καθήκον των. Καὶ περιμένω εὐχάριστον ἀπάντησίν σας.

Τὰ πράγματα τῆς Ἀνατολῆς διατρέχουσι κρίσιμον περίοδον. Ὅλα τὰ μικρὰ κράτη Ἑλλάς, Βουλγαρία, Σερβία καὶ Μαυροβούνιον ἔκαμαν συμμαχίαν καὶ ἐπεστράτευσαν καὶ θὰ κηρύξωσι τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Τουρκίας, ἐὰν ἢ Τουρκία δὲν δεχθῆ νὰ εἰσαγάγῃ Ἑυρωπαϊκὰς μεταρρυθμίσεις καὶ νὰ καταστήσῃ πλεῖν εὐχάριστον καὶ ἀνεκτὸν τὸν βίον τῶν Χριστιανῶν, διὰ τὸ ἔπεισον καὶ ὅλοι οἱ νέοι ἐκπατρίζονται καὶ φεύγουσι μακρὰν εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὰς πέντε Ἡπείρους. Ἐχομεν πολλὰς καὶ βρασίμους ἐλπίδας νὰ χαίρωμεν καὶ νὰ περιμέναμεν νέα εὐάρεστα πράγματα καὶ κατάστασιν ἀπερίως καλυτέραν καὶ εὐτυχιστέραν τότε δὲ νὰ ἐτοιμασθῆτε καὶ ὅλοι σας νὰ ἐπιστρέψητε ὀπίσω, νὰ στολισθῶσιν ἀκόμη μίαν φορὰν τὰ μέρη μας καὶ νὰ εὐδαιμονήσῃ ἢ πατρίς μας. Ταῦτα καὶ σὰς εὐχαριστῶ, καὶ σὰς εὐλογῶ καὶ σὰ

γλυκοασπάζομαι καὶ εὐχομαι ὅπως ὁ Θεὸς εἶναι μαζί σας ἕνα σὰς ἐδηγῆ εἰς τὸν ὁρόμον τὴν ἀληθινὴν καὶ εἰς τὸ κελόν, Ἵγιάνετε καὶ χαίρετε ὅλοι ὅλοι χωρὶς ἐξαιρέσειν καὶ οἱ συμπολίται μου καὶ οἱ ἐμοσθηεῖς καὶ ὁμόφυλοι μου ὅσοι εὐρίσκεσθε εἰς τὰ ξένα. Κελλήν Πατριδα. Χαίρετε.

Ἐν Σμύρνῃ τῇ 27ῃ Σεπτεμβρίου 1912.

Ὁ ἀγαπῶν ὑμᾶς καὶ λίαν περὶ ὑμῶν ἐνδιαφερόμενος καὶ εὐλογῶν πάντας.

Ὁ συμπολίτης καὶ εὐχέτης σας

† Ὁ Σμύρνης ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΙΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ

Ἀδριον Κυριακὴν 10 Μαρτίου οἱ ἱεροκήρυκες τῆς Θρησκευτικῆς Ἀδελφότητος «Εὐσεβείας» θὰ κηρύξωσιν ὡς ἑξῆς :

Ὁ ἱερολογ. κ. Γρ. Ὁρφανίδης π. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ Ὁρφανοτροφείου.

Ὁ ἱερολογ. κ. Γ. Πασχάλης π. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ ἁγ. Αἰκατερίνης.

Ὁ ἐλλόγ. κ. Π. Παπαδήμου π. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Φαουλά.

Ὁ ἐλλόγ. κ. Π. Κασιναβόκης π. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Νεκροταφείου, μ. μ. δὲ ἐν τῇ σχολῇ Εὐαγγελιστρίας.

Ὁ ἐλλόγ. κ. Β. Εὐθυμίου π. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ ἁγ. Τρύφωνος, μ. μ. δὲ ἐν τῇ σχολῇ ἁγ. Αἰκατερίνης.

Ὁ ἐλλόγ. κ. Ἄνδρ. Κουρηνάκης π. μ. ἐν τῇ σχολῇ ἁγ. Νικολάου. νάδικα).

ΣΗΜ. Τὸ ἐν ταῖς σχολαῖς κήρυγμα ἀφαιρῆται τὴν 3ην ὥραν μ. μ.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἐπειδὴ ἐγγίζει ὁ καιρὸς τῆς λήξεως τοῦ δευτέρου ἔτους τοῦ περιοδικοῦ, παρακαλοῦνται οἱ καθυστεροῦντες τὰς συνδρομὰς των, ὅπως σπεύσωσι νὰ κανονίσωσι τοὺς λογαριασμοὺς των, ἔχοντες ὑπ' ὄψει ὅτι τὸ διὰ τοῦ « Ἱεροῦ Πολυκάρπου » ἐπιδικώμενον ἱερόν καὶ ἐθνωφελὲς ἔργον ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς ὑλικῆς συνδρομῆς παντὸς εὐσεβοῦς χριστιανοῦ, ὅστις πρέπει νὰ θεωρῆ ἀπαραίτητον καθήκον καὶ ὑποχρέωσιν τὴν καταβολὴν τοῦ εὐτελοῦς ἄλλως τεμῆματος τῆς ἐτησίως συνδρομῆς τοῦ φύλλου.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΜΙΚΡΑ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Παισιολογ. Ἀρχιμανδρίτην κ. Δωρόθεον Ν. Δουκάκη (περιοδεύοντα). — Αἰδεσιμολογ. κ. Ἰωάννην Εὐσταθίου (Κῶν) καὶ κ. κ. Γ. Χ. Γκιζώνη (Βαλατζίκ). — Κωνσταντῖνον Γ. Καραβᾶν (Νέαν Φώκαιαν) καὶ Πασχάλην Μιχαηλίδην (περιοδεύοντα). Ἐπιστολαί σας ἐλήφθησαν. Ἀπάντησιν ταχυδρομικῶς.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν Σμύρνῃ	Γρ. ἀργ.	24
» ταῖς ἐπαρχίαις.	»	30
» τῷ ἐξωτερικῷ	φρ. χρ.	7
» Ἀμερικῇ	φρ. χρ.	10

Ἐκαστον τεῦχος μεταλ. 2

Ἱπεύθυνος : Π. Γ. ΔΟΥΚΕΛΛΗΣ = Ἐκ τοῦ τυπογραφείου «Ο ΕΡΜΗΣ»